

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Zoonotické virové infekce

Vladimír Celer

Zoonotické infekce v minulosti

- Mezdruhový přenos je základním mechanismem jakým se udržuje a rozvíjí druhová pestrost virů v přírodě. Zoonotická infekce není nic jiného než mezdruhový přenos viru mezi člověkem a zvířetem
- Virus musí mít odpovídající receptor a některé faktory virulence umožňující šíření v populaci nového hostitele
- Údajně až 60% virů postihujících člověka má zoonotický původ – nové, zoonotické viry se objevují neustále
- Infekce lidské populace viry divoce žijících nebo domestikovaných zvířat sahá do dávné minulosti
- Endogenní retroviry – zabírají až 10% genomu člověka

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Národní
plán
obnovy

Současnost zoonotických infekcí

Důvody nárůstu počtu zoonotických infekcí

- Máme lepší diagnostické metody
- Měníme planetu
  - Oteplování, geografická distribuce vektorů
  - Zvětšování rozlohy zemědělské půdy- přirozené habitaty divoce žijících zvířat a člověka se překrývají
  - Člověk záměrně proniká do dříve nepřístupných oblastí (bushmeat – protilátky u lovců), konzumace divoce žijících zvířat. – globalizace šíření

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Národní
plán
obnovy

Přenos nejznámějších zoonotických virů

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Národní
plán
obnovy

Rod *Lyssavirus*

1. *Rabies virus*

2. *Lagos bat*

3. *Mokola*

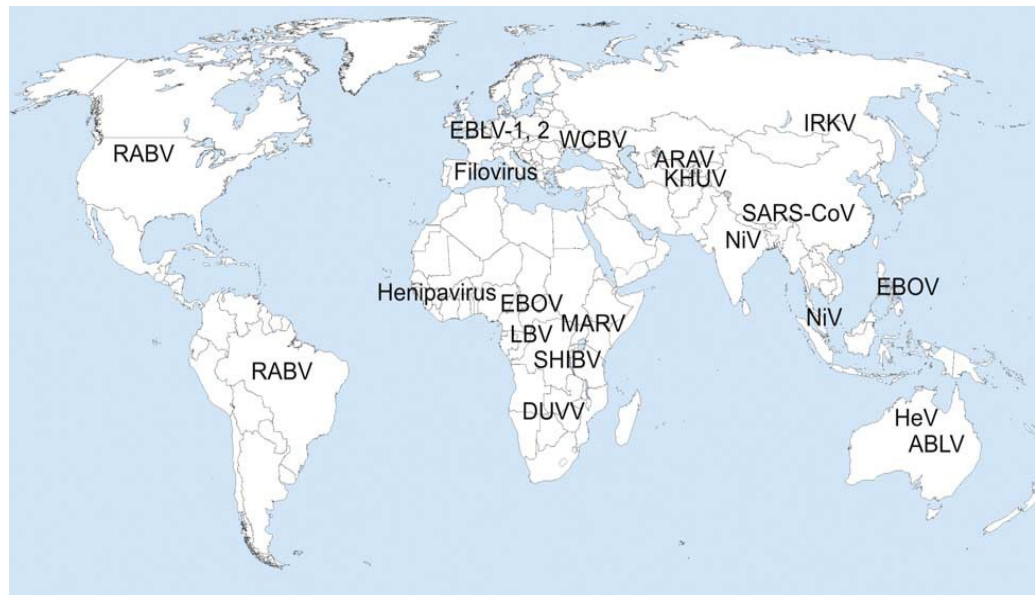
4. *Duvenhage*

5. *EBLV-1*

6. *EBLV-2*

7. *ABL*

8. - 14 *Aravan, Bekeloh bat virus, Ikoma, Irkut, Khujand, Shimoni bat virus a West Caucasian Bat virus*

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

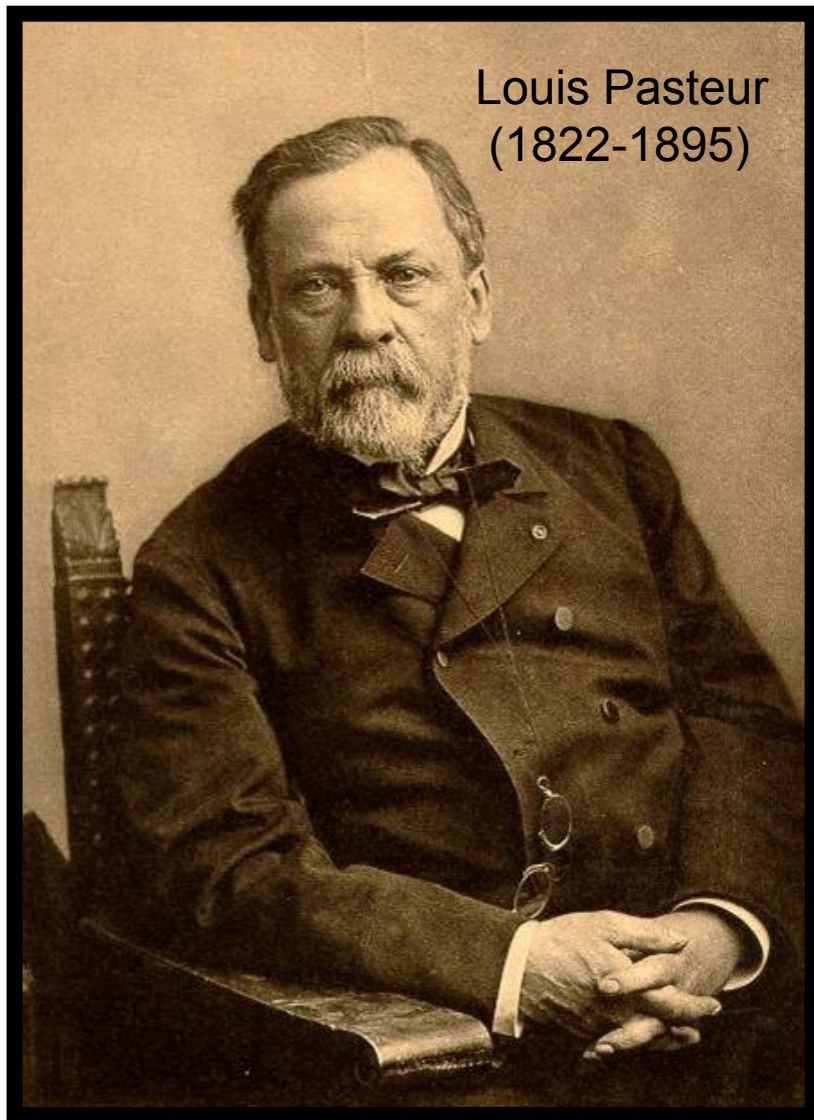

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Národní
plán
obnovy

Louis Pasteur
(1822-1895)

Joseph Meister, 6. červen
1885

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

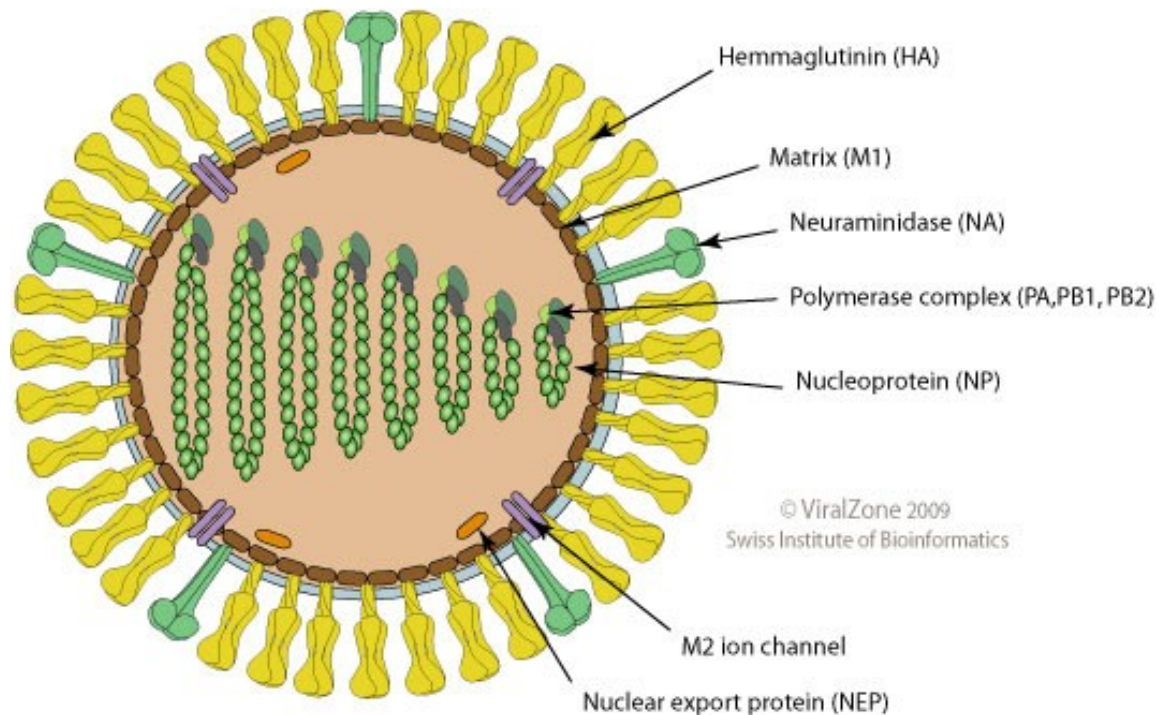
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Národní
plán
obnovy

Virus chřipky

18 typů HA, 12 typů NA, jejich kombinace určuje subtyp viru (H1N1, H5N1....)

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Národní
plán
obnovy

Antigenní variabilita

Antigenní drift (posun)

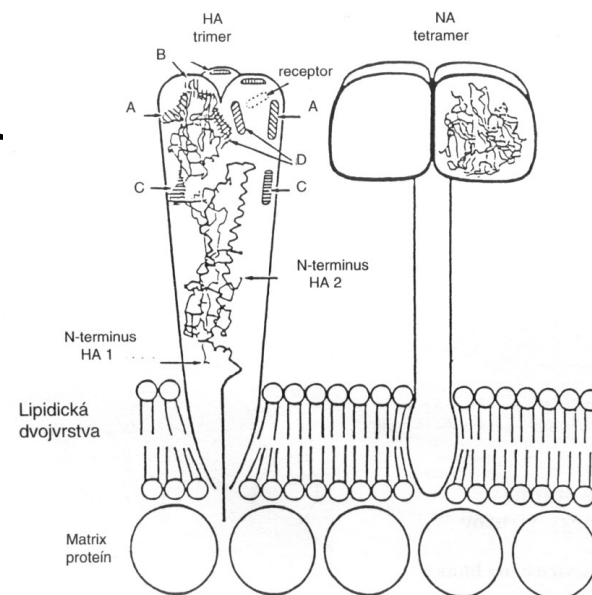
Bodové mutace hemaglutininu viru

Částečně zkřížená imunita

Antigenní shift (zvrát)

Výměna genových segmentů

Kompletní změna antigenní výbavy

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

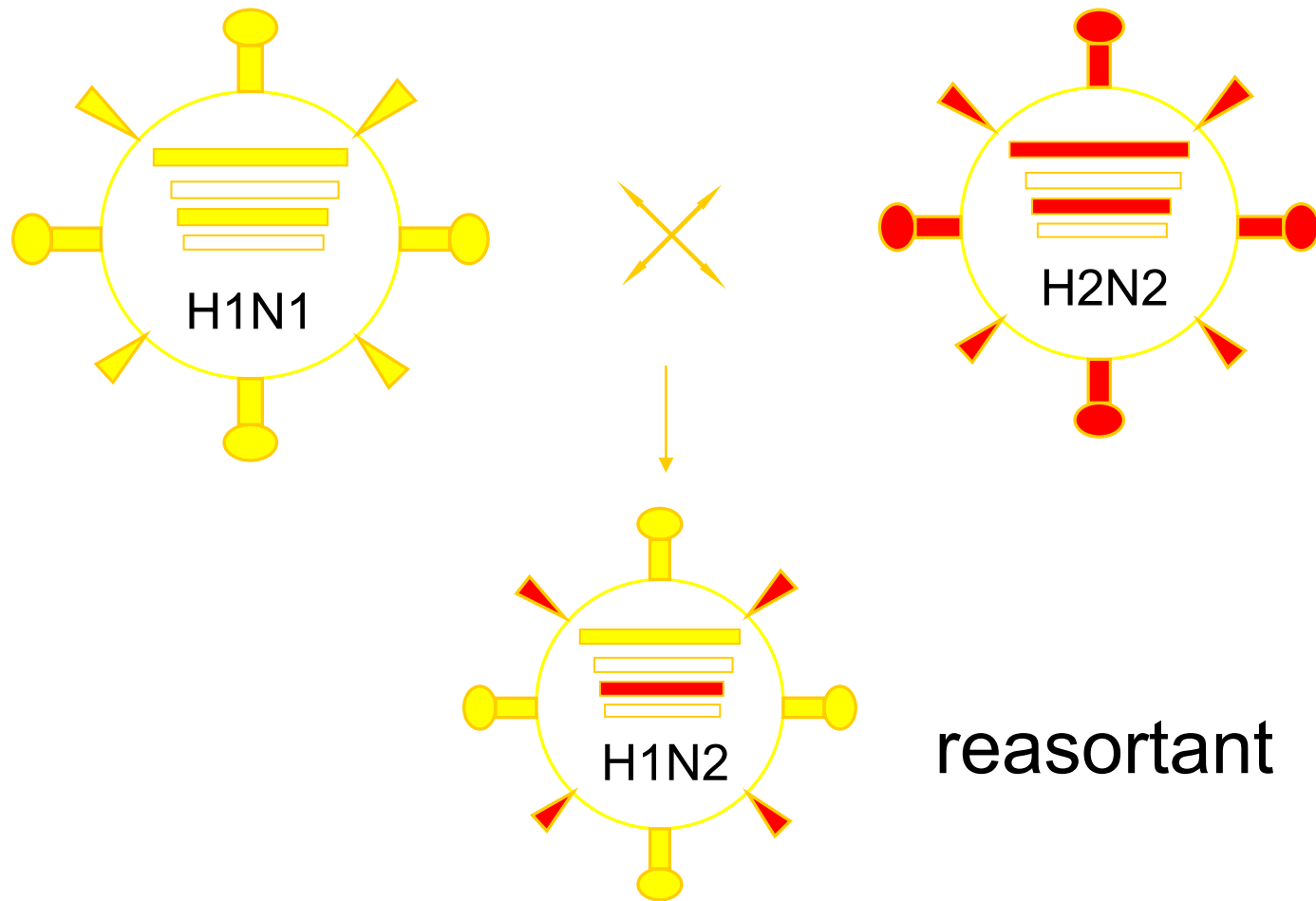

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Národní
plán
obnovy

Antigenní shift

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

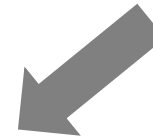
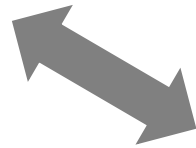

Národní
plán
obnovy

Chřipka

N-acetylsialic
 α 2,3Gal

N-acetylsialic
 α 2,6Gal

Mixážní nádoba

N-acetylsialic
 α 2,3Gal
 α 2,6Gal

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Národní
plán
obnovy

Chřipkové epidemie

- 1918/19 Španělská chřipka (H1N1)
- 1957 Asijská chřipka (H2N2)
- 1968 Hongkongská chřipka (H3N2)
- 1977 H1N1 Ruská chřipka (Čína)
- 1997 Pandemická H5N1 (Čína)

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Národní
plán
obnovy

Aviární influenza u člověka?

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Národní
plán
obnovy

Epidemie Hepatitis E

Lokalita	Rok	Počet případů
Indie	1955	30000
Myanmar (Barma)	1976	20000
Kašmír	1978	52000
Čína	1986	100000
Somálsko	1988	11000
Mexiko	1989	4000

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

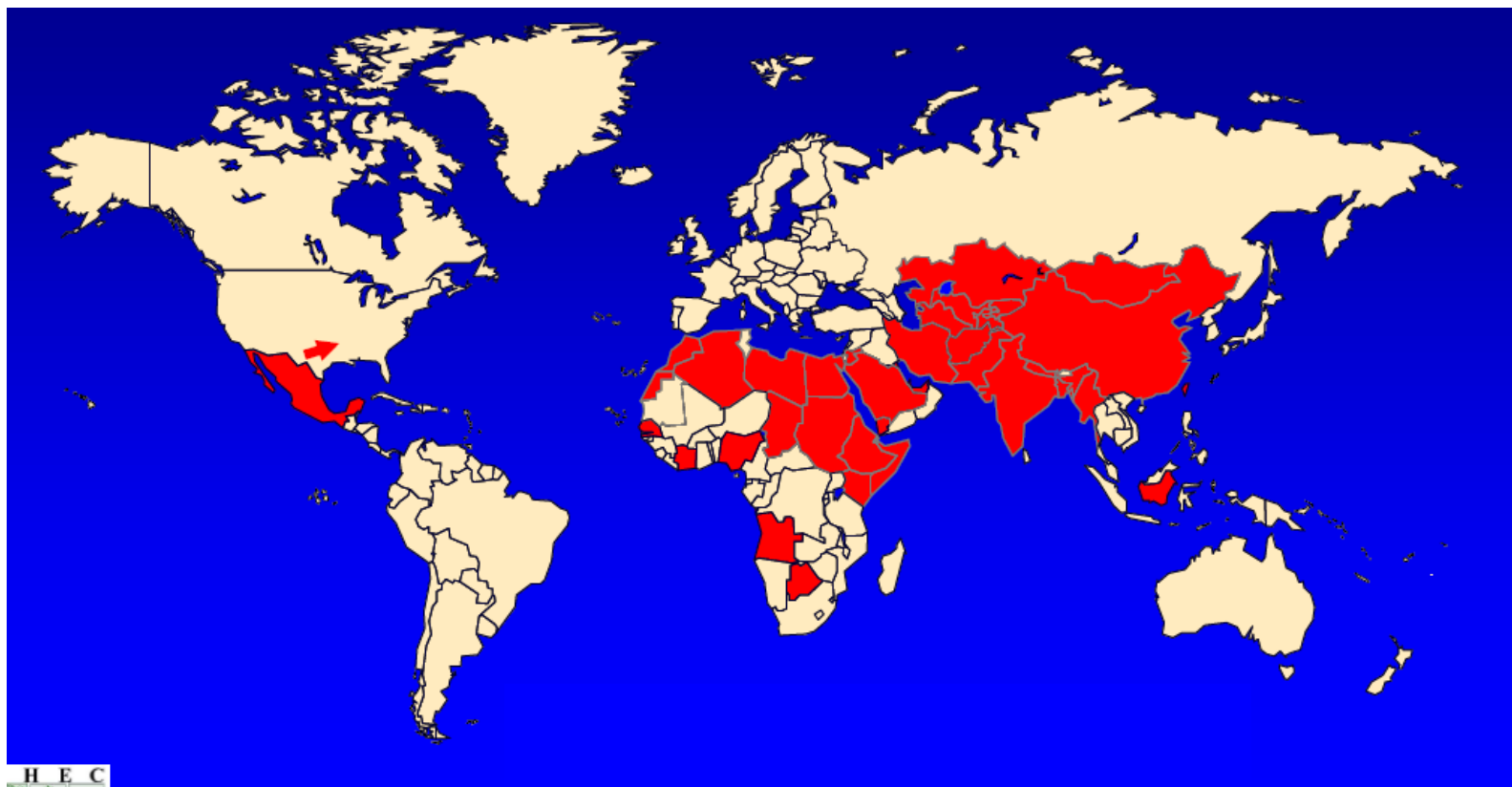
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Národní
plán
obnovy

Geografické rozšíření

(CDC Atlanta)

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Národní
plán
obnovy

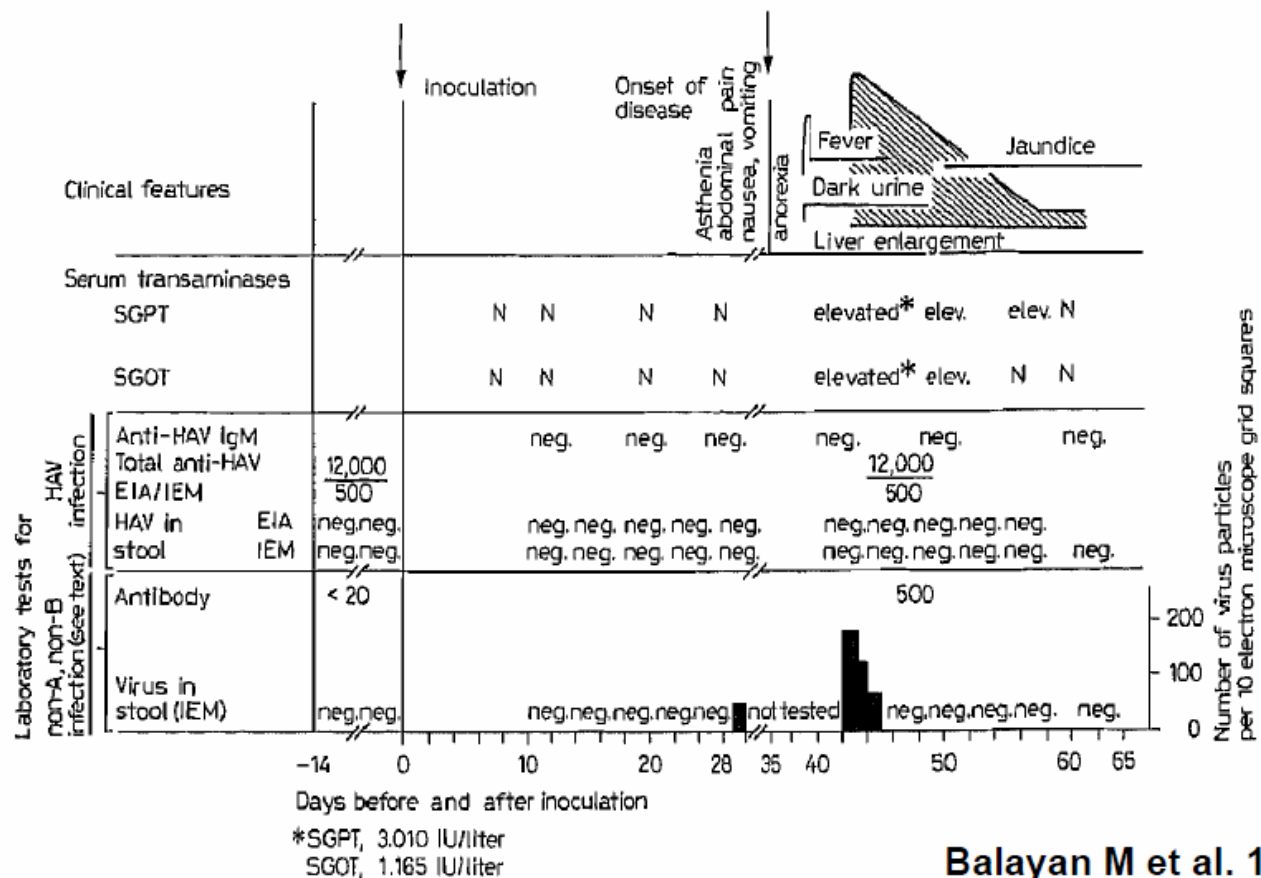

Fig. 1. Time course of fecal-oral non-A, non-B hepatitis in a human volunteer.

Vytvořit výřez obrázků

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Národní
plán
obnovy

Hepatitis E

Běžná v zemích s nízkou úrovní hygieny vodních zdrojů

V Evropě a US zpravidla cestovatelská anamnéza

Možný zoonotický přenos z prasete a dalších zvířat

Uganda 2006 © Marie-Noelle Rodrique/MSF
Children gather water at an IDP camp in Patongo

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Národní
plán
obnovy

Další hostitelé viru Hep-E

Průkaz viru	Průkaz protilátek
Prase domácí	Primáti
Prase divoké	Skot
Jelen	Malí přežvýkavci
Kůň	Psi
Mangusta	Kočky
Kur domácí	Hlodavci

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

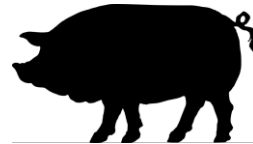

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Národní
plán
obnovy

Hendra virus, Nipah virus

Paramyxoviry koní a prasat se zoonotickým potenciálem

Rezervoár – pravděpodobně netopýři

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Národní
plán
obnovy

Role netopýrů

20% všech savců, druhová pestrost

Dlouhý život – až 40 roků

Vysoká koncentrace jedinců – až tisíce v kolonii

Sociální chování – dotýkají se, olizují se,...

Zvláštnosti imunitního systému – slabá reakce na virové infekce, proto viry u nich dlouhodobě perzistují

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Národní
plán
obnovy